TARYBOS SPRENDIMAS

2013 m. gruodžio 10 d.

kuriuo nustatoma, kad Lenkija nesiėmė veiksmingų priemonių atsižvelgdama į 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendaciją

(2013/758/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 8 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 126 straipsnį valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito;

(2) Stabilumo ir augimo pakto pagrindinis tikslas yra patikimi valstybės finansai – priemonė sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliam tvariam augimui, leidžiančiam kurti naujas darbo vietas;

(3) 2009 m. liepos 7 d. pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 104 straipsnio 6 dalį Taryba nusprendė, kad Lenkijoje susidarė perviršinis deficitas, ir pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 104 straipsnio 7 dalį ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 ([1]) 3 straipsnį pateikė rekomendaciją dėl perviršinio deficito padėties ištaisymo iki 2012 m. Kad patikimai ir tvariai sumažintų valdžios sektoriaus deficitą, kad jis būtų 3 % BVP arba mažesnis, Lenkijos valdžios institucijoms rekomenduota 2009 m. įgyvendinti suplanuotas fiskalines skatinamąsias priemones, nuo 2010 m. užtikrinti bent 1¼ % BVP vidutinį metinį struktūrinį biudžeto koregavimą, tiksliai nustatyti konkrečias priemones deficitui iki 2012 m. sumažinti, kad jis nesiektų pamatinės vertės, ir nustatyti reformas, kuriomis vėlesniais metais neleidžiama didėti pirminėms einamosioms išlaidoms. Taryba nustatė 2010 m. sausio 7 d. terminą, iki kurio turėjo būti imtasi veiksmingų priemonių;

(4) 2010 m. vasario 3 d., remdamasi Komisijos 2009 m. rudens prognoze, Komisija padarė išvadą, kad Lenkija ėmėsi reikalingų priemonių atsižvelgdama į 2009 m. liepos 7 d. Tarybos rekomendaciją valdžios sektoriaus deficitą sumažinti tiek, kad jis neviršytų Sutartyje numatytos pamatinės vertės, todėl jokių papildomų priemonių pagal perviršinio deficito procedūrą imtis nereikėjo. Tačiau, remdamasi 2011 m. rudens prognoze, Komisija nusprendė, kad Lenkija nesilaiko nurodymų ir paprašė jos imtis papildomų priemonių, kurias Lenkija priėmė ir viešai paskelbė iki 2012 m. sausio 10 d. Taigi, 2012 m. sausio 11 d. Komisija patvirtino, kad Lenkijos valdžios institucijos ėmėsi veiksmingų priemonių siekdamos laiku ir tvariai ištaisyti perviršinio deficito padėtį, todėl jokių papildomų priemonių pagal perviršinio deficito procedūrą Lenkijai tuo metu imtis nereikėjo;

(5) 2013 m. birželio 21 d. Taryba padarė išvadą, kad Lenkija ėmėsi veiksmingų priemonių, tačiau įvyko nepalankių ekonominių įvykių, turinčių didelį poveikį viešiesiems finansams, todėl pateikė patikslintas rekomendacijas ([2]). Taigi, Lenkija atitiko sąlygas, kuriomis perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėties ištaisymo terminas gali būti pratęstas, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje. Taryba rekomendavo, kad Lenkija esamą perviršinio deficito padėtį ištaisytų iki 2014 m. Taryba taip pat rekomendavo, kad Lenkija turėtų pasiekti nominalaus valdžios sektoriaus deficito tikslą, lygų 3,6 % BVP 2013 m. ir 3,0 % BVP 2014 m. ir atitinkantį metinį struktūrinio biudžeto balanso pagerėjimą, lygų bent 0,8 % BVP 2013 m. ir 1,3 % BVP 2014 m. pagal atnaujintą Komisijos 2013 m. pavasario prognozę. Ji rekomendavo, kad Lenkija turėtų griežtai įgyvendinti jau priimtas priemones, jas papildydama kitomis pakankamomis priemonėmis perviršinio deficito padėčiai ištaisyti iki 2014 m. Be to, ji rekomendavo, kad visas neplanuotas pajamas Lenkija turėtų panaudoti deficitui mažinti. Taryba nustatė 2013 m. spalio 1 d. terminą, iki kurio Lenkija turi imtis veiksmingų priemonių ir pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalį pateikti išsamią ataskaitą apie tiems tikslams pasiekti numatytą konsolidavimo strategiją;

(6) 2013 m. spalio 2 d. Lenkija pateikė ataskaitą dėl veiksmingų priemonių. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiama ataskaita, panašus į scenarijų, naudotą rengiant 2013 m. konvergencijos programą. 2001–2011 m. realusis BVP per metus vidutiniškai augo 4 %, tačiau 2012 m. ekonominės veiklos sparta sulėtėjo iki 1,9 %. Pagal makroekonominį scenarijų, kuriuo grindžiama ataskaita dėl veiksmingų priemonių, numatoma, kad 2013 m. realiojo BVP augimas toliau lėtės iki 1,5 % prieš atsigaudamas 2014 ir 2015 m., kai realusis BVP turėtų atitinkamai išaugti iki 2,5 % ir 3,8 %. Remiantis Komisijos 2013 m. rudens prognoze, 2013 m. realusis BVP augs 1,3 %, 2014 m. augimas paspartės iki

([1]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

([2]) 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendacija siekiant ištaisyti perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėtį Lenkijoje.

2,5 %, o 2015 m. – iki 2,9 %. Palyginti su Lenkijos valdžios institucijomis, Komisijos požiūris į vidaus paklausos augimą, ypač į privataus vartojimo ir privačių investicijų augimą prognozės laikotarpiu ne toks optimistinis;

(7) Lenkijos valdžios institucijos numato, kad 2013 m. valdžios sektoriaus deficitas išaugs nuo 2012 m. buvusio 3,9 % BVP iki 4,8 % BVP dydžio. Tai yra prastesnis rodiklis negu 2013 m. atnaujintoje konvergencijos programoje numatytas 3,5 % BVP ir jį lėmė didelis išlaidų sumažėjimas (1,2 % BVP) ir išlaidų nuokrypis (0,1 % BVP). Dėl planuojamos pensijų reformos 2014 m. Lenkijos Finansų ministerija numato 4,5 % BVP perteklių, kurį visų pirma lems vienkartinis 8,5 % BVP turto perdavimas. 2015 m. numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas vėl pasieks 3 % BVP;

(8) 2013 ir 2014 m. Komisijos prognozė panaši į Lenkijos valdžios institucijų prognozę. Joje taip pat numatytas 4,8 % BVP deficitas 2013 m. Pablogėjimą, palyginti su PDP pagrindiniame scenarijuje numatytu 3,9 % BVP, daugiausia lėmė sumažėjusios pajamos. Dėl planuojamos pensijų reformos prognozuojama, kad 2014 m. valdžios sektoriaus balansas bus perteklinis (+ 4,6 % BVP). Kalbant apie 2015 m., Komisijos nuomonė ne tokia optimistinė kaip Lenkijos valdžios institucijų ir ji tikisi, kad valdžios sektoriaus deficitas sudarys 3,3 % BVP. 0,3 procentinio punkto BVP skirtumas susidarė daugiausia dėl mažesnių einamųjų pajamų, remiantis mažesne nominaliojo BVP augimo projekcija, ir didesnių valdžios išlaidų tarpiniam vartojimui. Deficito tikslams kyla su įgyvendinimu susijusi rizika;

(9) ir Lenkijos valdžios institucijos, ir Komisija numato, kad bendroji valdžios sektoriaus skola visą nagrinėjamą laikotarpį neviršys 60 % ribos. Pagal Komisijos 2013 m. rudens prognozę numatoma, kad skolos ir BVP santykis turėtų sumažėti nuo 55,6 % 2012 m. iki 51 % 2014 m., visų pirma dėl paskelbto 8,5 % BVP pensijų fondų turto perdavimo, prieš vėl pradėdamas pamažu augti iki 52,5 % 2015 m.;

(10) kadangi pagal Komisijos 2013 m. rudens prognozę valdžios sektoriaus deficitas 2013 m. turėtų pasiekti 4,8 % BVP, Lenkija nepasieks Tarybos rekomenduoto nominalaus deficito tikslo – 3,6 % BVP. Be to, metinės pakoreguotos struktūrinės priemonės 2013 m. (0,3 % BVP) kur kas mažesnės negu rekomenduotos metinės fiskalinės priemonės (0,8 % BVP). Principu „iš apačios į viršų“ grįsta naujų diskrecinių priemonių analizė, kurią papildė išlaidų pokyčių vertinimas, pakoreguota atsižvelgiant į per mažas ar per dideles išlaidas, kurių vyriausybė kontroliuoti negali, atskleidžia, kad bendros fiskalinės priemonės sudaro 0,2 % BVP. Tai neatitinka reikalingų 0,4 % BVP vertės papildomų priemonių, kuriomis grindžiamos Tarybos rekomendacijoje nustatytos fiskalinės priemonės, ir patvirtinama, kad 2013 m. Lenkija neįvykdė Tarybos rekomenduotų fiskalinių priemonių;

(11) 2014 m. Komisija numato 4,6 % BVP valdžios sektoriaus perteklių. Taigi, nominalaus deficito tikslas būtų pasiektas tik dėl vienkartinio pensijų fondų turto perdavimo. Numatomos metinės pakoreguotos struktūrinės priemonės (1,4 % BVP) 2014 m. viršija rekomenduotas metines fiskalines priemones (1,3 % BVP);

(12) apskritai, Lenkija nepasiekė 2013 m. rekomenduotų fiskalinių tikslų, tačiau prognozuojama, kad 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendacijoje numatyti tikslai bus pasiekti 2014 m. Vis dėlto Komisijos 2015 m. prognozėje numatoma, kad perviršinio deficito padėties ištaisymas 2014 m. nebūtų tvarus, nes prognozuojama, kad deficitas pasieks 3,3 % BVP,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2013 m. Lenkija nesiėmė veiksmingų priemonių, atsižvelgdama į 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendaciją.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2013 m. gruodžio 10 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

R. ŠADŽIUS